

Orman Yangınlarıyla Mücadele...

Orman alanlarının azalmasındaki en büyük etken orman yangınlarıdır. Ancak orman yangınlarına erken ve etkin bir şekilde müdahale edilerek yangının vereceği zarar en aza indirilebilir. Ülkemiz de yangınla mücadelede başarılı olan ülkeler arasında yer alıyor.

Ormanlar ağaçlarla kaplı, geniş doğal alanlardır. Orman denince aklınıza yalnızca ağaçlar gelmesin. Birçok başka bitkinin yanı sıra mantarlar, mikroorganizmalar, böcekler, kuşlar ve memeliler de ormanlarda yaşar.

Ülkemizin yüzey alanının dörtte birinden biraz fazlasını oluşturan ormanlık alanlar, Karadeniz, Marmara, Ege ve Akdeniz bölgelerinde yoğunlaşır.

Getty TÜRKİYE

Ülkemizdeki ormanların büyük çoğunluğu T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığına bağlı Orman Genel Müdürlüğü (OGM) tarafından idare ediliyor. OGM'deki Yangın Harekât Merkezinde yangınlarla ilgili ihbarlar değerlendiriliyor, yangınlarla ilgili bilgi akışı sağlanıyor, bilgisayarlarla yangınların yeri tespit ediliyor, ekipler yangın yerlerine yönlendiriliyor ve yangınların durumu izleniyor.

Bu fotoğrafta OGM'deki Yangın Harekât Merkezini görüyorsunuz.

Bir orman yangınına, yangın yayılmadan en kısa sürede müdahale etmek çok önemlidir. Bu nedenle yangının görülmesi ve yerinin saptanması gerekir. Bunun için ormanları yüksekten gören yerlere yangın gözetleme kuleleri inşa edilir. Yangın gözetleme kulelerinin çoğunda en az iki gözetleyici bulunur. Bazı yangın gözetleme kulelerindeyse yalnızca kameralarla gözetleme yapılır. Ayrıca havadan uçak ve helikopterlerle de gözetleme yapılır, gezici ekipler ormanları dolaşır ve telefon ihbarları değerlendirilir.

Burada bir yangın gözetleme kulesi görüyorsunuz. Ülkemizin çeşitli yerlerinde 776 adet yangın gözetleme kulesi bulunuyor.

Rüzgârlı alanlarda emniyet yollarının kenarlarına serviler sıra halinde dikilerek rüzgâr perdesi oluşturulur.

Orman yangınlarının yayılmasını engellemek için çeşitli önlemler alınır. Örneğin çöplükler, demiryolu kenarları ve piknik alanları gibi yangın çıkma olasılığı yüksek olan alanların çevresine yangın emniyet yolları açılır. Rüzgâr perdeleri yapılır.

Ormanlarda çıkan yangınlar, yıldırım düşmesi ya da yeraltındaki gazların alev alması gibi doğal nedenlerden kaynaklanabilir. Ancak yangınların büyük çoğunluğu insan kaynaklıdır. Örneğin yakılan ateşin kontrolden çıkması ya da iyi söndürülmemesi, ekin biçildikten sonra tarlada kalan anız adı verilen köklü sapların yakılması orman yangınlarına neden olabilir.

Yangınla mücadele denince akla ilk olarak yangın söndürme ekipleri gelir. Bu ekiplerdeki kişiler çeşitli araç gereç ve taşıtlarla yangına müdahale ederler. Bunu yaparken de yangının türüne göre yangın söndürme metot ve taktikleri uygularlar. Bu kişiler gerekli eğitimleri almış, deneyimli, hızlı ve doğru karar verme yeteneğine sahip uzmanlardır.

Bu fotoğrafta bir orman yangınına su sıkarak müdahale eden iki görevliyi görüyorsunuz.

Yangın emniyet yol ve şeritleri hem yangınların yayılmasına bir engel oluşturur, hem de yangın yerine ulaşım amacıyla kullanılırlar.

Orman yangınlarına müdahale eden yangın söndürme ekipleri balta, çapa, kürek, tırmık, motorlu testere gibi araç gereçler kullanır. Ülkemizde orman yangınlarına karadan müdahale etmek içinse arazöz, ilk müdahale aracı ve su tankeri gibi taşıtlar kullanılır. Bu taşıtlar yangın emniyet yol ve şeritlerini kullanarak yangın yerine ulaşırlar.

Arazözler su tankları bulunan araçlardır. Ayrıca köpük tankları da bulunur. Arazözler öncelikle göl, gölet, baraj ya da havuz gibi su kaynaklarından su alırlar. Yakınlarda bir su kaynağı yoksa en yakın yangın havuzuna giderler.

Bu fotoğrafta bir arazöz görüyorsunuz.

Ülkemizde orman yangınlarına uçak ve helikopterler kullanılarak da müdahale edilir. Havadan müdahale sayesinde yangın çıkan bir ormana en fazla on beş dakika içinde erişim sağlanır.

Orman yangınlarına helikopterlerden bırakılan su ya da köpük müdahale edilebilir.

Söndürme çalışmalarında kullanılan uçaklar yangın yerine su ya da köpük bırakır.

Bazı ormanlar doğal su kaynaklarına uzaktır. Bu ormanlarda yapay yangın havuzları inşa edilir. Bir orman yangını sırasında helikopterlerle ya da çeşitli kara araçlarıyla bu havuzlardan su alınır.

Burada bir yangın havuzu görüyorsunuz. Ülkemizin çeşitli yerlerinde 3.041 yangın havuzu bulunuyor.

Bir orman yangınından sonra, yanan alanlar aynı yıl içerisinde ağaçlandırılır ve ağaçlandırma yapılırken o araziye uygun yerli türlerin dikilmesine dikkat edilir.

Seçil Güvenç Hepar
Çizim: Esra Oğunday Bakır

Yazımızın hazırlanmasına katkılarından dolayı
T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Orman Genel
Müdürlüğü Orman Yangınlarıyla Mücadele
Dairesi Başkanlığına teşekkür ederiz.